

Д.ДАЯНБИЛГҮҮН

ТУЗ-ИЙН ДАРГА

"БИДИСЕК ҮЦК" ХК-ИЙН ЁС ЗҮЙН ДҮРЭМ

НЭГ. Нийтлэг үндэслэл

- 1.1 Энэхүү ёс зүйн дүрмийн зорилго нь компанийн эрх бүхий албан тушаалтан, ажилтан үйл ажиллагаандаа баримтлах зарчим, ёс зүйн хэм хэмжээг тогтоож, түүнийг мөрдүүлэх, хэвшүүлэхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.
- 1.2 Дүрэмд хэрэглэсэн нэр томъёог дор дурдсан утгаар ойлгоно:
 - 1.2.1. "компанийн ашиг сонирхол" гэж компанийн бодлогын баримт бичиг, хөтөлбөр, дүрэм, журам, шийдвэрт нийцсэн эдийн болон эдийн бус ашиг сонирхлыг;
 - 1.2.2. "хувийн ашиг сонирхол" гэж албан үүргээ гүйцэтгэхдээ өөрөө болон хамаарал бүхий этгээдийн зүгээс нөлөөлж болохуйц эдийн болон эдийн бус ашиг сонирхлыг;
 - 1.2.3. "давуу байдал" гэж нэр төр, албан тушаалын эрх мэдлээ урвуулан ашигласнаар хувь хүн, хуулийн этгээдэд бий болох эдийн болон эдийн бус ашигтай байдлыг;
 - 1.2.4. "эрх бүхий албан тушаалтан" гэж төлөөлөн удирдах зөвлөл /цаашид ТУЗ гэх/-ийн дарга, гишүүн, нарийн бичгийн дарга, гүйцэтгэх захирал, гүйцэтгэх удирдлагын багийн гишүүн, санхүүгийн албаны дарга, ерөнхий нягтлан бодогч, ерөнхий мэргэжилтэн, ТУЗ-ын нарын бичгийн дарга зэрэг компанийн албан ёсны шийдвэр гаргах, гэрээ, хэлцэл хийхэд оролцогч албан тушаалтан орно.

ХОЁР. Компанийн үйл ажиллагаа

- 2.1. Компанийн эрх бүхий албан тушаалтан, ажилтан нь ажил, үүрэг гүйцэтгэхдээ холбогдох хууль, тогтоомж, энэхүү дүрэм болон дараах ёс зүйн хэм хэмжээ, зарчмыг баримтлан ажиллана. Үүнд:
 - 2.1.1. үйл ажиллагаандаа хууль тогтоомж, дүрэм журмыг чандлан мөрдөнө;
 - 2.1.2. үйл ажиллагаагаа шударга, ил тод, нээлттэй байдлаар явуулна;
 - 2.1.3. хувьцаа эзэмшигчид, хөрөнгө оруулагч, харилцагч, ажилтнууд зэрэг оролцогч талуудын эрх ашгийг хүндэтгэнэ;

- 2.1.4. хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйг эрхэмлэнэ;
- 2.1.5. ажилтан бүрд эрх тэгш, хүндэтгэлтэй хандан аюулгүй байдалд ажиллах орчныг бүрдүүлнэ;
- 2.1.6. багийн ажиллагааг хөгжүүлсэн, олон талт оролцоо, харилцан итгэлцэл, хүндлэл бүхий хамтын ажиллагааг эрхэмлэнэ;
- 2.1.7. компанийн нэр хүнд, өмч хөрөнгийг хамгаална;
- 2.1.8. байгууллагын нууц болон үйл ажиллагааныхаа дагуу олж мэдсэн хувь хүний нууцыг холбогдох хуульд заасны дагуу хамгаална;
- 2.2. ТУЗ-ийн дарга, гишүүний ёс зүйн хэм хэмжээ:
 - 2.2.1. хууль тогтоомж, хувьцаа эзэмшигчдийн хурал, компанийн дүрэм болон ТУЗ-ийн шийдвэрээр тогтоосон эрх, үүргээ энэхүү дүрэмд заасан ёс зүйн зарчимд бүрэн нийцүүлэх;
 - 2.2.2. байгууллагын соёлыг хөгжүүлэх;
 - 2.2.3. хувьцаа эзэмшигчид, хөрөнгө оруулагчдын эрх ашгийг хангах;
 - 2.2.4. компанийн аливаа шийдвэр, үйл ажиллагаанд хувийн сонирхлоор хандахгүй, албан тушаалын давуу байдал үүсгэхгүй байх;
 - 2.2.5. бусдад хүндлэлтэй хандах;
 - 2.2.6. дотоод мэдээллийг хууль бусаар ашиглахгүй, задруулахгүй байх;
 - 2.2.7. эрх үүргээ хэрэгжүүлэхдээ хичээл зүтгэл гаргаж ажиллах;
 - 2.2.8. аливаа асуудалд үндэслэлтэй, шударга хандах;
 - 2.2.9. өөрийн болон нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн мэдээллийг компанийн эрх бүхий албан тушаалтанд гаргаж өгөх;
 - 2.2.10. сонирхлын зөрчлийн талаар мэдэгдэж, тухайн асуудлаар санал хураалтад оролцохгүй байх;
 - 2.2.11. өөрийн болон эрх бүхий албан тушаалтан, ажилтны мэдлэг, чадварыг байнга хөгжүүлэх;
 - 2.2.12. Энэ дүрмийг зөрчих үйлдэл, эс үйлдлээс татгалзах, шаардлагатай тохиолдолд бүрэн эрхээсээ татгалзах ёс зүйтэй байх.
- 2.3. Гүйцэтгэх удирдлагын ёс зүйн хэм хэмжээ:
 - 2.3.1. компанийн дүрэм, журам, гэрээнд заасан эрх үүргээ хэрэгжүүлэхдээ хууль тогтоомжийг баримтлах;
 - 2.3.2. үйл ажиллагаагаа шударга, ил тод, нээлттэй байдлаар явуулах;
 - 2.3.3. ажилтны саналыг сонсож, харилцан уялдаа бүхий эргэх холбоотой ажиллах;
 - 2.3.4. компанийн нэрийн өмнөөс оролцогч талуудтай харилцахдаа ёс зүйн хэм хэмжээг чанд сахих;
 - 2.3.5. албан үүргээ гүйцэтгэхдээ хамт олонтойгоо эелдэг, тэгш, хүлээцтэй, хүндэтгэлтэй хандах;
 - 2.3.6. өөрийн буруутай үйл ажиллагааны хариуцлагыг шударгаар хүлээж, дахин давтахгүй, шаардлагатай тохиолдолд албан тушаалаасаа татгалзах ёс

зүйтэй байх;

- 2.3.7. энэ дүрмийг зөрчсөн аливаа үйлдэлтэй үл эвлэрч, өөрийн болон бусдын алдаа дутагдлыг илрүүлэн засаж, ажиллахыг эрмэлзэх.
- 2.4. Ажилтны ёс зүйн хэм хэмжээ:
 - 2.4.1. хууль тогтоомж, компанийн дүрэм, дотоод журмыг чанд баримталж, компанийн нэр хүндийг дээдлэх;
 - 2.4.2. өөрийн мэдлэг, чадварыг байнга хөгжүүлж, үүрэг ажлаа мэргэжлийн түвшинд үнэнч шударгаар хариуцлагатай гүйцэтгэж, ажилдаа хүндэтгэлтэй хандах.
- 2.5. Компанийн эрх бүхий албан тушаалтан, ажилтан ашиг сонирхлын зөрчил, авлигаас сэргийлэх чиглэлээр дараах үйлдэл, эс үйлдэл гаргахыг хориглоно:
 - 2.5.1. чиг үүргээ хэрэгжүүлэхдээ өөртөө болон нэгдмэл сонирхолтой этгээдэд шууд болон шууд бусаар давуу тал олгох;
 - 2.5.2. оролцогч этгээдтэй үгсэн тохирох, амлалт өгөх, хахууль авах, бэлэг, урамшуулал, шан харамж, хөнгөлөлттэй үйлчилгээ, зээл авах, хууль бус бусад хангамж эдлэх;
 - 2.5.3. ажлын гүйцэтгэлд сөргөөр нөлөөлөх, сонирхлын зөрчил үүсгэх буюу болзошгүй ажлыг гадуур давхар эрхлэх;
 - 2.5.4. хувь хүн, албан байгууллагаас зөвшөөрөгдсөн буюу мөнгөн хэлбэрийн бус, үүрэг хариуцлага, хүлээлт, найдлага шаардаагүй, нээлттэй, ердийн байдлаар хаяглагдсанаас бусад бэлэг хүлээн авах
- 2.6. Компанийн эрх бүхий албан тушаалтан, ажилтан, улс төрийн үйл ажиллагаанд дараах байдлаар оролцоно:
 - 2.6.1. Аль нэг улс төрч, улс төрийн хүчинд хандив өгөхгүй;
 - 2.6.2. Компанийн үйл ажиллагаанд нөлөөлөх төр, засгийн бодлого, хууль эрх зүйн асуудалд санал бодлоо илэрхийлэх, холбогдох мэдээлэл өгөх байдлаар оролцох;
 - 2.6.3. Компани үйл ажиллагааныхаа талаар үнэн зөв мэдээллийг төрийн эрх бүхий байгууллагад хуулийн дагуу гаргаж өгөх.

ГУРАВ. Хяналт, хариуцлага

- 3.1. ТУЗ-өөс дотоод хяналтын журам, комплайнсын хяналтын нэгжийн жил бүрийн төсвийг батлан хүний нөөцийг томилж, шууд харьцана. ТУЗ болон гүйцэтгэх удирдлага нь дотоод хяналт, комплайнсын хяналтын чиг үүргийг хэрэгжүүлж буй этгээдэд шаардлагатай туслалцаа, дэмжлэгийг үзүүлж, бие даасан хараат бус байдлыг хангана.
- 3.2. Компанийн ажилтан бүр ёс зүйн дүрэм зөрчсөн, зөрчиж болзошгүй аливаа үйлдэл, эс үйлдлийг дотоод хяналт, комплайнсын нэгж/ажилтанд нэн даруй мэдэгдэж, шүгэл үлээгч байна.
- 3.3. Ажилтны ёс зүйн дүрэм зөрчсөн мэдээллийг дотоод хяналт, комплайнсын нэгж/ажилтан хянаад холбогдох саналыг гүйцэтгэх удирдлагад шилжүүлж, шийдвэрлүүлэх бөгөөд шаардлагатай тохиолдолд ТУЗ-д хүргүүлнэ.

- 3.4. Дотоод хяналт, комплайнсын нэгж/ажилтны дүгнэлтийг үндэслэн гаргасан зөрчил, хохирлын хэмжээг харгалзан гүйцэтгэх захирлын тушаалаар ажилтанд Хөдөлмөрийн дотоод журамд заасан сахилгын шийтгэл оногдуулна.
- 3.5. Гүйцэтгэх удирдлага, ТУЗ-ийн гишүүнтэй холбоотой ёс зүйн зөрчлийг ТУЗ-ийн дэргэдэх Нэр дэвшүүлэх хорооны гаргасан дүгнэлтийг үндэслэн ТУЗ-ийн хурлын тогтоолоор холбогдох шийтгэлийг оногдуулна. Шаардлагатай тохиолдолд хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар хэлэлцүүлэн шийдвэрлүүлнэ.
- 3.6. Ёс зүйн дүрэм зөрчиж, зөрчил гаргасан үйлдэл нь гэмт хэргийн шинжтэй бол холбогдох хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлэх эрхтэй.
- 3.7. Ёс зүйн дүрэм зөрчиж, зөрчил гаргаж, шийтгэл хүлээсэн өдрөөс хойш нэг жилийн хугацаанд зөрчилтэйд тооцож ТУЗ-ийн дарга, гишүүн, гүйцэтгэх удирдлагаар сонгохоос татгалзана.